

Takk for laget, eBokBib

I vår settes det endelig sluttstrek for eBokBib, vi har samlet ulike minner etter ca 7 år med lesing av e-bøker i eBokBib.

LES MER PÅ SIDE 6 og 7

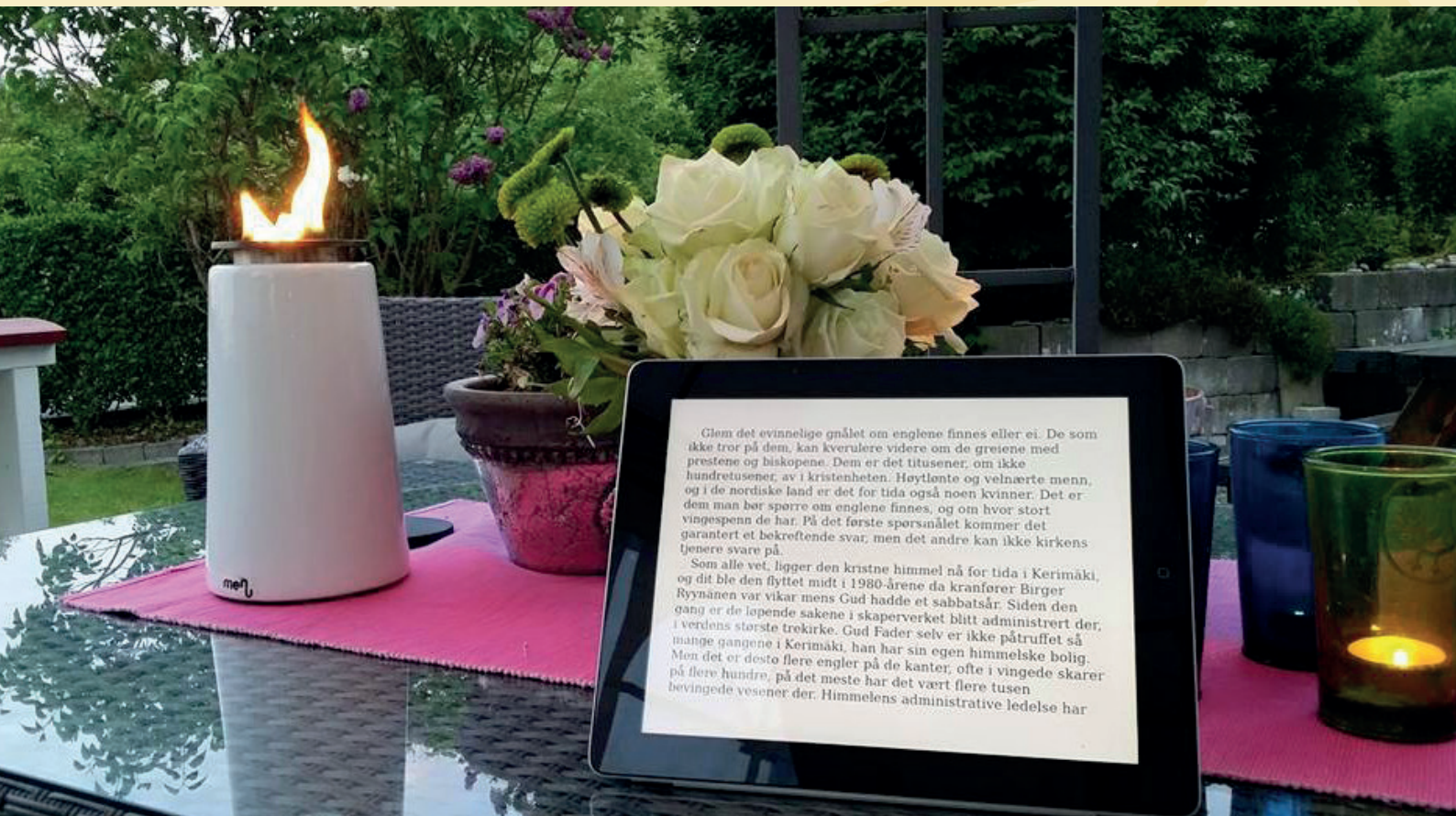
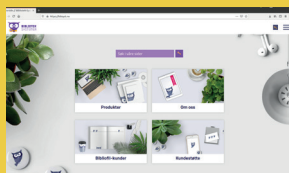

Foto: Kirsten Moi Øvstedal, Flekkefjord bibliotek

Digitalt nasjonalt lånekort
LES MER PÅ SIDE 3

Nye nettsider
LES MER PÅ SIDE 3

Takeaway-suksess i Arendal
LES MER PÅ SIDE 5

I denne rare tida

Våren 2020 ble helt annerledes enn det vi hadde sett for oss. Norge satte bremsene på for fullt 12. mars, og det har påvirket oss alle. To konferanser som vi hadde sett fram til i vår, Bibliotekmøtet i Haugesund i mars og Bibliofil brukermøte i Narvik i mai, ble som kjent henholdsvis avlyst og utsatt. Da forsvant to viktige møteplasser for oss. Vi hadde sett fram til å vise dere alle nyhetene i Bibliofil på web og ikke minst treffe dere og snakke med dere om det dere er opptatt av. Slik ble det ikke.

Bibliotek-Systemer As har i liten grad blitt rammet av nedstengingen av landet. Der andre bedrifter i f.eks. reiselivsbransjen eller serveringsbransjen opplever dramatiske dager med permitteringer og konkurs, er vår situasjon helt udramatisk. Vi forventer noe mindre aktivitet enn opprinnelig planlagt når det kommer til meråpne bibliotek, men for Bibliofil er det fullt trøkk. Vi kommer til å greie oss helt fint gjennom denne rare tida.

Som for mange andre har også arbeidshverdagen for oss blitt endret. Det er hjemmekontor og kontakt gjennom mange kanaler. Dette fungerer godt, og vi ser at spesielt videokonferanser fungerer bedre etter hvert som man blir vant til å bruke det.

I vår har fagutvalgsmøtene blitt gjennomført som videokonferanser, og det har fungert godt. Man mister selvsagt noe av det uformelle og sosiale ved fysiske møter, som f.eks. småpratene i pausene, men man får likevel gjennomført møtene på en god måte.

Vi erfarer også at kurs fungerer godt som videokonferanser. Slike kurs blir også mer tilgjengelige for kursdeltakerne, da man ikke trenger å sette av tid og ressurser til reise og opphold. Vi arrangerer flere slike kurs nå, og de er svært populære.

Bibliotekene stengte også ned i midten av mars. Da meldte behovet seg umiddelbart for å stenge ned noen tjenester i Bibliofil, samt å sørge for nye forfallsdatoer for aktive utlån. Dette har vi bistått bibliotekene med.

Når de fysiske bibliotekene stenger ned, blir bibliotekenes digitale tjenester viktigere enn før. Bibliotekene har en rekke digitale tjenester, og mange av disse opererer med autentisering via nasjonalt lånekort. Dette er jo flott for de som allerede har nasjonalt lånekort, men hva med dem som ikke har det, og heller ikke kan få det fordi bibliotekene er stengt? I løpet av én uke i mars gikk vi fra idé og innledende samtaler med Nasjonalbiblioteket til en fullt ut operativ tjeneste for selvbetjent tildeling av digitale nasjonale lånekort. Låneren autentiserer seg via ID-porten (Bank-ID etc.) og får umiddelbart et digitalt nasjonalt lånekort. Vi er stolte over dette bidraget til bibliotekenes digitale tjenester.

Våren 2020 innebærer også at vi tar farvel med eBokBib. Etter noen utsettelseser er vi klare til å sette strek i løpet av første halvår. Vemodig, men nå er det på tide å overlate arenaen til andre aktører. Takk til alle som har hatt glede av eBokBib opp gjennom årene.

Vi har også fått nye nettsider. Det kan med rette sies at tiden var overmoden for en oppgradering. Vi håper de nye sidene faller i smak.

Vi ser fram til disse rare tidene blir avløst av en ny hverdag. Vi er spente på hvordan denne blir. Det er mye som tyder på at det tar lang tid før vi er tilbake til en hverdag slik vi kjente den før mars 2020, om vi i det hele tatt kommer dit. I mellomtiden fortsetter vi med utviklingen av Bibliofil på web, holder kurs på video og gleder oss til vi igjen kan treffe dere i virkeligheten, og ikke bare på en skjerm.

Ola Thori Kogstad, daglig leder

God kataloghjelp til skulebiblioteka

Tekst: Vidar Lund, Levanger bibliotek

Nesheim skole i Levanger mottar no kulturfondtitlar og katalogpostar for desse bøkene. Foto: Bjørnar Leknes, Nord universitetet

Dei siste åra har meir og meir av katalogiseringsjobben lokalt vorte automatisert, ved at det har vorte betre koplingar mellom innkjøp og katalogdata. For oss som har Bibbi-data og handlar hos Biblioteksentralen (BS) er det så enkelt som at når vi har trykt på bestill-knappen i BS-butikken, hamnar katalogpostane rett inn i katalogen vår. Då kan lånarane byrje å reservere med ein gong.

Dei siste åra har vi fått til det med katalogpostane på Kulturfond-bøkene òg. Så fort bøkene er påmelde eller innkjøpte, kjem katalogpostane inn i katalogen vår. Klare for reservering.

I Levanger er det tre skular som var heldige og fekk tilslag på søknaden om å få alle kulturfondbøkene for barn og unge. Hittil har vi på folkebiblioteket katalogisert kulturfondbøkene for skulebiblioteka, og fordelt fire sett mellom 9 skular. Når då tre skular i tillegg skal få fulle sett, fann vi ut at dette både måtte og kunne gjerast annleis.

Med hjelp av Bibliotek-Systemer As og BS, blir det laga eit uttrekk med kulturfondpostane som har «barn» som brukarnivå. Dei skulane som får fulle sett, får desse kulturfondpostane rett inn i katalogen sin. Dermed treng ein berre å klargjera bøkene fysisk, setje på rett hylleplassering i katalogen og setje bøkene på hylla. Eller gje dei til ein elev som allereie har reservert. Dette forenkla prosessen mykje, og gjer oss i stand til å bruke meir tid på å hjelpe skulebiblioteka med utvikling og kompetanse i staden for å styre med katalogisering.

Digitalt nasjonalt lånekort

Tekst: Svein Arne Tinnesand, Nasjonalbiblioteket

Onsdag 25.mars ble tilgang til digitalt nasjonalt lånekort lansert. Koronastengingen av bibliotekene hadde gjort at etterspørselen etter bibliotekenes digitale tjenester hadde økt. I forlengelsen av dette ble det også stilt spørsmål om hvordan publikum som ikke hadde lånekort kunne skaffe seg det på en sikker måte. Muligheten for å lage seg et digitalt lånekort hadde vært diskutert flere ganger uten at noen løsning var presentert. Nå var det plutselig veldig aktuelt.

Bibliotek-Systemer As hadde arbeidet med en løsning for egenregistrering av lånekort til sitt eget system. Denne kunnskapen kunne også brukes til å få på plass en universell løsning.

Det digitale lånekortet er et fullverdig nasjonalt lånekort som låneren uten nasjonalt lånekort fra før kan skaffe seg ved å registrere seg på **nb.bib.no**. I utgangspunktet vil en registrering som nasjonal låner via NBs sider ikke gi tilgang til det lokale biblioteket. Den som har registrert seg får derfor beskjed om å kontakte sitt lokale bibliotek enten ved å gå inn i utlånssystemet ved hjelp av PIN-koden eller ta kontakt med biblioteket på annen måte. Alle BiblioFil-bibliotek kan godkjenne gjestelånere som lokale låner. Andre bibliotek kan gi tilgang når låneren tar kontakt.

I begynnelsen av mai var det registrert over 3 500 nye digitale lånekort, noe som viser at interessen for dette har vært stor.

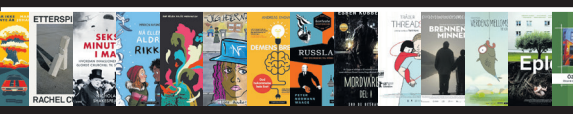
BIBLIOTEKET er åpent på nettet

Følg med på nb.no og Facebook

Nasjonalbiblioteket på nett · nb.no

- Les og søk i rundt 300 000 digitaliserte bøker
- Se om du finner deg selv eller en slektning i en av de 1,4 millioner tilgjengelige avisene
- La deg begeistre av bildesamlinger med mer enn 300 000 bilder
- Les gamle tidsskrift eller utforsk fantastiske gamle kart i samlingen
- Spør Nasjonalbiblioteket er åpent 10-17 hele påsen. Kontakt oss for hjelp og veiledning
- Lytt til podkastserien «Horespillkrigen» om et glemte norsk propagandaverk
- Les påskekrimmen «Klaus - gutten som forsvant»
- Opplev arrangementer i podkasten NBarrangement
- Se digitale foredrag og utstillinger

Andre bibliotektilbud på nett

Skaff deg digitalt nasjonalt lånekort på nb.bib.no. Da kan du

- låne e-bøker gjennom ditt lokale folkebibliotek
- se film på filmbib.no - en unik samling av filmer for både barn og voksne

Sjekk ut ditt lokale bibliotek for flere digitale tilbud

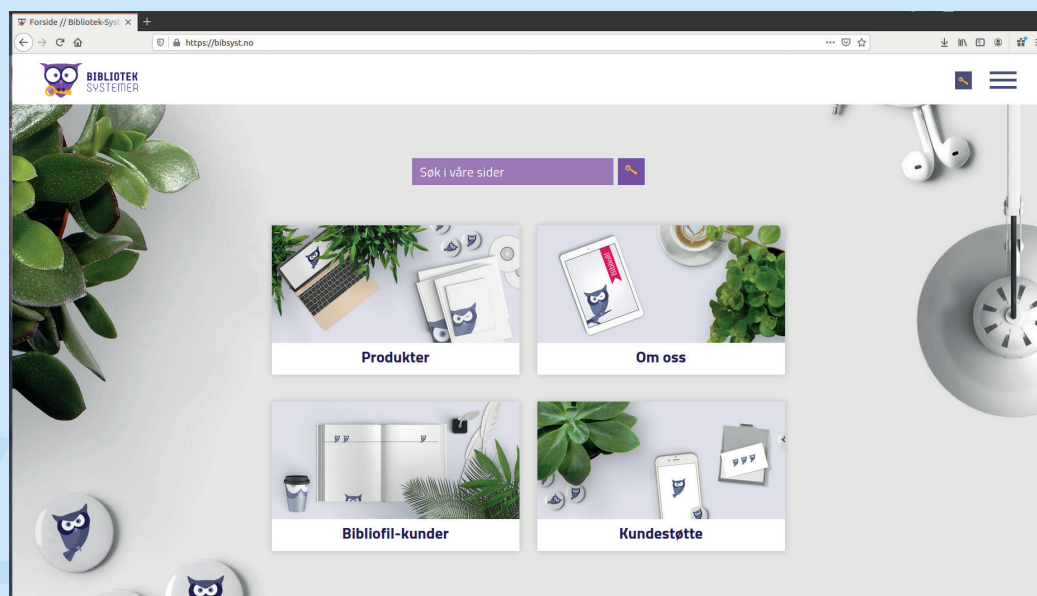
- Les og lytt til bøker på mange språk i verdensbiblioteket.no

VERDENSbiblioteket

Denne annonsen hadde Nasjonalbiblioteket på trykk i norske aviser i påsen.

Bibliotek-Systemers nettsider i ny drakt

Bibliotek-Systemer As har fått nye nettsider.

Endelig kan vi presentere våre nye nettsider! De gamle sidene har tjent oss trofast siden 2003 og var moden for et mer moderne design. I tillegg til nytt utseende, har målet vært at det skal være enklere for både kunder og andre interesserte å navigere seg rundt. Vi synes sidene er intuitive og produkter, kundestøtte, artikler og annen informasjon finnes lett tilgjengelig. R8 Edge har stått for programmeringen og designet er av Lotte Thori Løvstad. Samarbeidet med disse har vært

både hyggelig og konstruktiv, og vi er godt fornøyd med resultatet.

Å bygge nettsider har vært en ny erfaring. Flere av oss ansatte i Bibliotek-Systemer As har vært på kurs for nettedaktører hvor vi har lært om nettsiders oppbygging og hvordan drifte sidene i tiden fremover. Det har vært både nyttig og interessant, og ga oss nødvendig kunnskap som skulle til for at vi kunne gyve løs på oppgaven. Alt av innhold fra de gamle sidene skulle gjennomgås. Hva av informasjon skulle vi ta med

videre og kanskje omskrive - og hva skulle forkastes? Arbeidet med dette har vært tidkrevende og mange har vært involvert.

Da Norge ble stengt ned i midten av mars merket vi at de daglige oppgavene stilnet noe av. Dette ga oss mer tid og rom til å fordype oss i oppgaven med å ferdigstille de nye nettsidene som nå er lansert. Velkommen innom nettsidene på **www.bibsyst.no**. Bli kjent med sidene - kanskje finner du nyttig informasjon om BiblioFil og produkter som du ikke har sett tidligere. God jakt!

Bibliofil i koronaens tid

Fysiske kurs er avlyst, i stedet har vi gjennomført webkurs. Her er deltakere på innføringskurs i Bibliofil på web: Paulo Bairos (Lillestrømbibliotekene), Marie Chetwynd Eikeland (kursholder fra Bibliotek-Systemer As), Kjersti Øian Mårdud (Åmot bibliotek), Olav-Tore Eika (Lillestrømbibliotekene), Veselmøy Grinde (Sandefjordbibliotekene), Bente Nogva (Lillestrømbibliotekene), Oddveig Kværnes Bakkom (Rendalen bibliotek), Anne Berit Bakke Strand (Åmot bibliotek), Wivi Helene Hansen (Hammerfest bibliotek) og i tillegg to deltakere vi ikke ser: Tommy Thomte (Hammerfest bibliotek) og Wenche Roald Naas (Sandefjordbibliotekene).

12. mars stengte samfunnet ned for å hindre smittespredning av korona-viruset. Dette berørte selvfølgelig også bibliotekene og oss i Bibliotek-Systemer As. Fra hjemmekontorene har vi alle forsøkt å tilpasse oss en ny hverdag. Hvordan har dette påvirket Bibliofil og arbeidet vårt i Bibliotek-Systemer?

Hva gjør vi når biblioteket må stenge?

Det er heldigvis ikke ofte biblioteket må stenge på grunn av en pandemi, men det er andre situasjoner hvor biblioteket eller avdelinger i biblioteket må stenge på grunn av oppussing, flytting eller lignende. Bibliofil kan også tilpasses et stengt bibliotek, og her er en oversikt over ting det er lurt å tenke på i den sammenheng.

Dette kan dere ordne selv:

- Skru av fjernlån: Dette kan biblioteket selv gjøre i Base Bibliotek ved å logge inn med nasjonalt biblioteknummer og passord. Her kan man angi en tidsperiode hvor fjernlånet skal være stengt.
- Skal lånerne kunne reservere? Man kan slå av bestillingsfunksjonene helt i Bibliofil. Da kan ikke låneren reservere noe materiale. Man kan også velge at lånerne kun skal stille seg på venteliste på det som er utlånt, og ikke kunne reservere det som er inne på hylla (hold-av-reserveringer).
- Man kan deaktivere forhåndsvarsler slik at lånerne ikke varsles ved forfall, når de likevel ikke har mulighet til å levere materialet.
- I forfallskalenderen kan man angi datoer som man ikke vil skal være forfallsdatoer. Forfall vil aldri komme på helgedager og faste helligdager, men bevegelige helligdager som f.eks påske bør markeres her. Er en dato markert i forfallskalenderen vil den ikke få forfall, den vil ikke bli hentefrist og automatiske purrejobber vil ikke gå den dagen.

Andre ting å tenke på som vi i Bibliotek-Systemer As må hjelpe dere med:

- Deaktivere automatiske jobber, som f.eks purrejobber og utskrift av reserveringsbrev.
- Legge en beskjed på startsiden i websøket og appen om at biblioteket er stengt. Beskjeden vil vises i ønsket tidsperiode. Vi har

ingen funksjon for masseutsendelse av e-post, da det kan føre til at vi eller serveren det sendes fra kan bli blokkert som spam-utsender.

- For å unngå at reserveringsbrev sendes ved innlevering kan man angi at alle reserveringer skal få status «til henteavdeling» og må leveres en gang til for å generere reserveringsbrev. Denne kan settes for hele biblioteket eller for enkeltbrukere.
- Slå av Meråpent.

Tilgang til Bibliofil fra hjemmekontoret

Tradisjonelt har Bibliofil kun vært tilgjengelig på PC-er i nettverk knyttet til Bibliofil-serveren. I takt med at bibliotekarene driver formidling flere steder enn i biblioteket har vi jobbet med å gjøre Bibliofil tilgjengelig der du måtte være. Nå har du Bibliofil tilgjengelig i nettleseren, og med en brå overgang til hjemmekontor er det flere som har benyttet tiden til å sette seg inn i nye Bibliofil på web.

Med Bibliofil på web (også kalt m2-int) har du tilgang til Bibliofil uansett hvor du er. Det eneste tekniske kravet er tilgang til en enhet med en oppdatert nettleser og tilgang til internett. I Bibliofil på web har du tilgang til alle bibliotekarfunksjonene du trenger til daglig; søking, registrering av lånere, katalogisering mm. I tillegg har mange benyttet tiden på hjemmekontoret til å rydde i lånerregisteret ved hjelp av funksjonen for å deduplisere lånere.

Alle bibliotek har tilgang til den nye versjonen av publikumssøket. Hvis ditt bibliotek ikke har tilgang til bibliotekarsidene, ta kontakt med oss.

For mange ble nedstengingen altså en ekstra motivasjon for å sette seg inn i Bibliofil på web, men det er fortsatt noen som av ulike grunner må bruke tkBibliofil. Noen funksjoner mangler fortsatt i Bibliofil på web og den støtter heller ikke spesialbaser som f.eks bildebaser. For å kunne bruke tkBibliofil på en sikker måte hjemmefra, har vi nettopp fått utviklet en sikker Bibliofil klient - BibliofilTLS. BibliofilTLS er den velkjente Bibliofil-klienten med innebygget sikker kommunikasjon. I stedet for å kommunisere via VPN kommuniserer Bibliofil med serveren via internett og https. Her kunne vi bistå med installasjon, og dermed kunne man bruke Bibliofil både i ny og gammel drakt fra hjemmekontoret.

Digitale møter

Alle kurs, konferanser og fysiske møter ble avlyst på grunn av nedstengingen. Dette gjaldt det årlige brukermøtet vårt som skulle vært holdt i Narvik, fagutvalgsmøter og flere kurs. Vi valgte plattformen Zoom for å gjennomføre interne og eksterne møter og også webkurs i Bibliofil på web.

Til tross for at brukermøtet ble avlyst gjennomførte vi fagutvalgsmøtene i de tre største fagutvalgene som normalt - men over nett. Det er fagutvalgene for katalog og innkjøp, søking og utlån som fikk en digital demonstrasjon av Bibliofil på web, med status for utviklingen og diskusjoner rundt veien videre mm.

I tillegg har vi gjennomført flere webbaserte kurs, både regionale kurs på bestilling fra enkelte bibliotek og som erstatning for kurs vi hadde avtalt å holde. Kursene har vært populære og vi opplever at digitale kurs fungerer godt.

Digitale møter og kurs fungerer bra, men er ikke en fullgod erstatning for fysiske møter. Så vi gleder oss til vi igjen kan møte dere igjen fysisk, både gjennom kurs, fagutvalgsmøter og andre eksterne møter.

Takeaway-suksess i Arendal

Tekst: Kristin J. Havstad, Arendal bibliotek

Bibliotekar Sissel Elefsen er glad for å kunne være på jobb, koronakrise til tross.
Foto: Arendal bibliotek.

I likhet med flere andre bibliotek i Norge har Arendal bibliotek hatt takeaway-bibliotek. Idéen fikk vi fra Risør bibliotek. Vi starta opp fredag 20. mars og i det vi gikk ut med nyheten begynte bestillingene å renne inn. Vi syntes det var stas å kunne tilby takeaway-tjenesten én uke etter at vi stengte. Tida fra planlegging til iverksettelse var kort, vi hadde planleggingsmøte torsdag formiddag og fredag var takeaway-biblioteket i full sving!

Vi fikk et flott oppslag i kommuneavisa «Arendalsfolk» rett før påske, og jeg siterer fra artikkelen og gir ordet til kollega Sissel Elefsen:

Enkelt å bestille

– Kontakten med lånerne har alltid vært min beste motivasjon, og derfor ble jeg så glad da muligheten med takeaway-bibliotek dukket opp, både på lånerens og egne vegne, forteller bibliotekar Sissel Elefsen, som har jobbet på Arendal bibliotek i 20 år.

Det eneste du trenger for å bestille bøker er et lånekort med pin-kode. Logg deg inn på arendalbibliotek.no; gå til «Mappa mi», eller bruk appen BiblioFil. Her kan du både søke og holde av bøker. Det er også mulig å bestille bøker ved å ringe oss på telefon.

–Jeg tror dette kan lette den situasjonen vi er i nå. Jeg tenker spesielt på eldre, sårbare grupper og barnefamilier. Jeg kjenner mange lånerne som er avhengige av papirboka! Folk har mange digitale tilbud for tiden, men det er ikke tilgjengelig for alle.

Fokus på sikkerhet

I starten tenkte jeg at det var skummelt i forhold til smittevern, og at vi måtte sette lånerens og vår trygghet først,

– Men vi har funnet et godt system, der vi jobber på hver vår stasjon og tar imot bestillinger, plukker bøker, låner ut og sender melding til lånerne. Vi møter låneren i døra, med to meters avstand, bruker antibac på hender, tastatur, mus og telefon. I disse tider hjelper vi hverandre på en trygg måte, smiler den erfarne bibliotekaren, og presiserer at å få anledning til å ha kontakt med kolleger er en flott bonus.

Rutiner og tilpasninger i BiblioFil

Hvordan man velger å organisere et takeaway-bibliotek vil naturlig nok variere fra bibliotek til bibliotek. Vårt opplegg ble godkjent av kommunens smittevernledelse før vi satte i gang.

Slik gjorde vi det i Arendal:

Hver morgen brukte vi rapporten «Reserverte på hylla» Vi er i overgang mellom «gamle» og «nye» BiblioFil, så noen ansatte valgte å plukke bøker på «gamlemåten» med utskrift av rapporten. Vi erfarte at det gikk greit å bruke begge varianter samtidig, men det er enklast at de som jobber sammen (barneavdelingen/voksenavdelingen) bruker samme system.

I BiblioFil på web og «Reserverte på hylla-rapporten» er det enkelt å dele plukkejobben på flere. Ved å bruke «Filter»-muligheten kan for eksempel en person plukke voksen skjønnlitteratur og en annen voksen faglitteratur. Dermed var det også enklere å ivareta smittevernet og holde avstand

oss imellom. Vi gikk på hyllene med bibliotekets iPad'er eller henta fram plukklister på egen telefon.

Etter at bøkene var plukka endra vi visning til sortering på låner. Dermed kom alle bøkene til samme låner etter hverandre i rapporten. Visning av låners navn, lånenummer og antall reserveringer i plukklister-bildet fikk vi tilpassa av Bibliotek-Systemer As. Disse opplysningene vises også etter at bøkene er plukka, det var til god hjelp. Vi samla bøkene som skulle til samme låner i bunker sortert etter låners etternavn.

Deretter tok vi bunke for bunke, leverte inn (reserveringsmelding går til låner) og lånte ut, la bøkene i biblioteknett, og skreiv ut kvittering som vi stifta fast utenpå biblioteknettet. Til slutt ble posene plassert på gulvet i første etasje, alfabetisert etter låners etternavn.

Ved å gjøre det på denne måten går utleveringen raskt, det blir kort ventetid for låneren og mindre stress for oss. Vi har erfart at det er vanskeligst å overholde smittevernet oss imellom når vi haster for å finne ei bok og låneren står utenfor og venter. Vi erfarte også at det er lurt å sende alle hentemeldingene samtidig, slik at låneren får med seg alt på en gang.

Da vi starta takeaway-biblioteket endra vi hentemeldingen i BiblioFil til følgende tekst:

fre. 27. mar., 11:38

**Følgende er kommet inn:
Refnr: 27/ 97 Nannestad,;
Mannen som elsket li**

**Dette kan hentes mellom kl.
11-14, mandag-fredag.
Ring oss når du er her. Du
finner telefonnr. på døra.
Hilsen Arendal bibliotek**

Teksten er justert i løpet av perioden, vi har blant annet satt hentefrist. Som vanlig er det noen som ikke henter eller har glemt at de har bestilt.

Ellers hjalp Bibliotek-Systemer As oss med å flytte forfallsdato til 1. juni på alt materiale som var utlånt og alt vi lånte ut i takeaway-biblioteket fikk denne forfallsdatoen. Ingen purregebyr blir gitt i denne perioden.

Litt statistikk

Trykket når det gjelder bestillinger var størst de første ukene, men det har kommet jevnt med bestillinger hele perioden. Etter at vi starta med innleveringer 27. april har det blitt noe bedre utvalg og en liten økning i antall utlån siden det er blitt liv i reserveringskøen igjen. Klart flest bestillinger har vi fått på mandager. Vi har hatt noen storlånere som har lånt mange bøker til hele familien, men de fleste har lånt 1-4 bøker av gangen.

Vi har tatt ut statistikk (den årlige rapporten til Nasjonalbiblioteket) for dagene 20. mars til 8. mai 2020, og sammenlignet med de samme dagene i 2019.

Som forventet har vi hatt mindre utlån i takeaway-biblioteket, utlånet er ca en tredjedel av utlånet de samme dagene i 2019. Antall lånerne som brukte oss i denne perioden er ca en fjerdedel av de som brukte oss samme tidsrom i 2019. Av tallene kan vi lese at hver låner har lånt flere bøker hver i takeaway-biblioteket.

Vi er godt fornøyd med utlånet og står inne for at takeaway-biblioteket vårt har vært en suksess! Det har vært viktig for oss å ha et bibliotektilbud (i tillegg til det digitale tilbudet), og vi vet at vi har betydd mye for mange i denne perioden som samfunnet har gått på sparebluss. «Jeg vet ikke hva jeg skulle gjort uten dere», «Tusen takk for et fantastisk tilbud», «Jeg elsker Arendal bibliotek!». Vi har fått mange godord, og vi har tatt oss tid til telefonsamtaler som har vart litt lengre enn den tiden det tar å bestille noen bøker.

Vi gleder oss til å åpne biblioteket igjen 18. mai. Vi legger da ned takeaway-biblioteket etter 8 ukers drift, men vi kommer fremdeles til å ha en takeaway-mulighet for personer i risikogruppen og personer som er redde for å bruke det ordinære tilbudet.

«Nå har jeg lest min siste papirbok!» Mann, 80

eBokBib går over i historien

eBokBib-historier fra brukerne

“Jeg hadde aldri prøvd å lese e-bøker før jeg lastet ned eBokBib. Jeg var skeptisk til om det var noe for meg som er så glad i papirboka, og jeg trodde i alle fall at det å lese på mobilen ville være håpløst. Men mobilen har jeg jo som regel med meg, så når jeg må vente er det kjekt å ta fram boka jeg holder på med og fortsette lesingen. Og jeg synes ikke skjermen er for liten; at teksten kommer i små porsjoner går helt fint.

Jeg ble overrasket over hvor lett det var å bruke eBokBib, det overrasket meg også at jeg syntes det gikk såpass bra å lese på skjerm i stedet for papir.

Så: eBokBib ble for meg en fin første erfaring med e-bøker. Og jeg lærte (nok en gang) at man aldri bør avvise noe med «ikke noe for meg» før man har prøvd.

Jeg tror jeg har fått en del lånere til å prøve e-bøker også, ved å fortelle om min egen erfaring og aha-opplevelse.

Randi Landmark, Ringerike bibliotek

“Det var den første appen på markedet, og den gjorde det mulig for oss å komme i gang med å låne ut e-bøker. Jeg liker også at den var så enkel uten distraksjoner, så når jeg visste hva jeg ville lese gjorde den det lett å holde fokus.

Anita Hvarnes Evensen, Vestfold og Telemark fylkesbibliotek.

“Mitt beste eBokBib-minne er låneren som stod ved skranken min og syntes det var så fantastisk at hun ikke måtte hit for å levere bøker. «Slipper jeg å dra hit for å levere bøker?», spurte hun flere ganger. (Hun var ikke så veldig flink til å levere bøker i tide.)

Björg Heidi Bogfjelldal Finseth, Hattfjelldal bibliotek

“Vi pusset opp rommet til datteren min og diskuterte møblering. Du må da ha en bokhyll på det nye rommet ditt, sier jeg. Neida, svarer jentungen, jeg trenger bare eBokBib! Og dermed ble det ungpikeom uten bokhyll.

Grete Johannessen, Hammerfest bibliotek

“Det første eg tenker på er kor glad eg var for at de endeleg gjekk an å høyra lydbøker gratis ved å låne dei via eBokBib. Eg hugsar ein kollega og eg stod på stand ved det lokale kjøpesenteret i bygda og reklamerte for appen som me syntest høyrtest såå bra ut, men var litt usikre på korleis me skulle bruka sjølve. Eg høyrte dei fem første bøkene i Jan Guillou sin serie; «Det store århundre», medan eg gjekk tur. Veldig god oppleving. Fleire lånarar vart meir og meir nøgde med eit gratis tilbod på lydbøker, hugsar godt fleire som eg hjalp med å laste inn og logge seg på. Gode minner.

Gro Elisabeth Nærland Reime, Hå folkebibliotek

Vil du ha et russekort? - eBokBib for russ

“«Vil du ha et russekort? Det er vår og det er russetid. Ungdommene har blitt voksne, og de feirer at de er ferdig med 12-års skolegang. Vi som har fulgt dem i folkebibliotek og skolebibliotek, står igjen og vinker farvel til «våre» lesehester. Men vi vil gi dem en siste gave på ferden; med appen eBokBib har de et bibliotek i lommen, uansett hvor de havner i verden.»

Fra prosjektet Festivalbiblioteket, gjennomført av Gjesdal folkebibliotek i samarbeid med Sandnes bibliotek og bibliotekene på Gand og Sola vgs.

Designet og trykket av Kai Hansen-trykkeri

Bibliotekarar fra Rogaland promoterer eBokBib på Landstreffet 2015 for russer i Kongeparken. Foto: Bjørn Veen, Gjesdal folkebibliotek

eBokBib for folk på farta

“Vestfoldbibliotekene har hatt en rekke kampanjer med ebøker i fokus. Vi lanserte tjenesten på Verdens bokdag den 23.4.2014 og det første året lånte vi ut ca 35 000 e-bøker, alderen på lånerne spente fra 7 til 89 år!

I desember 2015 hadde vi en storstilt kampanje hvor vi oppsøkte folk som reiste, for å fremme det enkle og det praktiske med å ha med e-boka når man er underveis til ett eller annet sted.

Bibliotekmedarbeidere oppsøkte Vestfolds togstasjoner og Sandefjord lufthavn Torp, hvor «gnuukkere» til brett og mobil ble delt ut, sammen med våre heteste boktips!

Alt i alt har vi hatt stor glede av eBokBib selv om statistikken med fordel kunne ha vært noe bedre til tider.

Vi har benyttet oss av ulike profileringsartikler, som blant annet plakater på bussene i hele fylket for å nå fram til ungdom som segment.

Aase Wivestad, Vestfold og Telemark fylkesbibliotek

Vestfoldbibliotekene har promotert eBokBib for folk på farta.

Takk for laget, eBokBib

Tekst og foto: Vidar Kvalshaug

Det skjedde i de dager da jeg virkelig trodde på eBoka. I 2006-2007 hadde vi kjøpt de første nettbrettene til Kagge Forlag, hvor jeg var redaktør. Merket var Sony. De var flate nok, fine nok, og man måtte narre pdf-dokumenter inn i dem via e-post og ledninger. Men det gikk etter entusiastisk prøving. Det var selve Framtida som lå på bordet og blinket og ladet. Sonyen hadde rom for forbedring, for å si det sånn. Jeg kunne bestille utenlandske bøker, motta på pdf og kjøre dem inn i nettbrettet.

Nysgjerrigheten og spenningen ved en ny plattform, var stor. I dag fremstår dette som kassettsens tidsalder, men skitt au, det var en start. Så kom Kindle, og jeg var tidlig ute. Kindle var en digert fremskritt og den ble stadig forbedret. «Ett klikk, en butikk»-prinsippet var avgjørende for at Kindle og Amazon lyktes.

Nå er det ti år siden Norge IKKE lykkes med e-bok. Er det noen som husker Bokska? Første versjon av norsk e-bok-business var å markedsføre en sky. Hvis man ville kjøpe norske e-bøker, måtte man fortsatt lage seg konti hos de forskjellige tilbyderne, og det var 8-10 av dem. Mangt kan sies, mangt er sagt, men det var en katastrofe. Det pedagogiske var totalt fraværende. Man lærte ikke befolkningen å bruke e-bok. Man slapp det fra seg og fortsatte som før og alle forlagene måtte svi millioner på å utvikle hver sin løsning. Dette hadde ikke engang en skjønnlitterær forfatter kommet på.

Så kom eBokBib-appen.

Kronologien er sikkert krøllete, for jeg husker opplevelsen av eBokBib-appen bedre enn kronologi og tekniske spissfindigheter. Første gang jeg lastet den inn på min iPhone og prøvde å låne en bok, virket det. Ja, det virket og prinsippet «ett klikk, en butikk» var ivarettatt. Noe så suverent. Appen satte en samlet norsk e-bokbransje helt i forlegenhet. Det var jo slik den kommersielle delen av bokbransjen burde gjort dette, gått sammen om en felles butikk. En konto, én registrering. Jeg ble i overkant glad i eBokBib. Den var den skinnenede sykkel som sto der en bursdag som kom brått på, og alt virket. Antall bøker vokste, det kom litt lyd også, men lydbiten er ikke den enkleste delen av samarbeidet mellom forlag og bibliotek, for å si det forsiktig. Problemet er ennå ikke løst på godt nok vis, og nå er lyd blitt «den nye e-boka», det som supplerer papirbok i inntaket av litteratur. Det har flere årsaker, som pris, tekniske flikler og annet, men uansett: eBokBib ble en venn. Jeg leste lange romaner på telefonen, noe jeg trodde skulle være umulig å like å gjøre, og det er eBokBib jeg har brukt til det siste. Mitt bibliotek er nå tilknyttet en annen app, og den foretrekkes fremfor Kindle.

Når eBokBib nå fases ut av våre liv, blir selve løsningen stående som en suksess. Den fikk mye mindre hauss enn de kommersielle e-bokløsningene – var det fordi den virket slik den skulle? Hvis man har eid flere biler og skal dra sin bilhistorie med preferanser i hyggelig lag, er det ofte mandagsbilen og mekanikerens mareritt man husker. eBokBib var Mazdaen i norsk lesings historie. Pålitelig, ikke særlig «spennende» for de som uansett skal ha Alfa Romeo eller Jaguar, men Mazda starter, den durer og går og er bra nok: en som tar deg fra A til B og tilbake, fra side til side, fra starten av romanen til slutten. Og det er innholdet som er viktigst, altså påliteligheten og tryggheten og enkelheten, ikke lakken og twin turbo.

Brukeropplevelsen var bra nok. Det vil si, den var helt strålende når man ser den ut fra tiden appen og løsningen kom. Dessuten var ikke dette en tid hvor alle hadde så stor erfaring med apper og mulighetene generelt var langt færre enn i dag. Teknologiske tidsskrifter drev ikke anmeldelse av apper, brukergrensesnitt, fargevalg og innstillinger, her i

kameratilgang og GPS-sporing. Årene rundt 2010 hadde andre krav, og det virker lenge siden selv om vi fortsatt kan telle årene på to hender.

Bibliotek er fellesskap. Jeg har alltid opplevd fellesskap i bibliotek, av hviskende, lesende, søkende mennesker. Fra en liten filial på nordvestlandet rundt 1980 til store samtaleproduksjoner på scener i enorme bibliotek- og litteraturhus. Biblioteket er rom som ikke krever noe annet av en, som ikke skal fylles på med penger eller reklamere for flere kjøp. Bibliotek er konsentrasjon sammen med andre.

Boka er for meg det samme. Konsentrasjon blant andre mennesker og en snarvei inn i et nytt nivå, til innlevelse, skuffelse og den solstadske forsiktige, indre jubel.

Da boka kom på telefonen, fikk den mer eller mindre den samme konsentrasjonen som papirboka for min del, men jeg vet mange fikk problemer med konsentrasjonen ved å lese på telefon eller iPad. Det sto en hel basar av fristelser ved inngangen til litteraturen, et tivoli som ropte, blinket og varslet, kom til oss, kom til oss. Dette burde ikke være nytt. Folk som skriver eller bruker PC mye i arbeidet, har det slik hver dag. Man må ta valg, tvinge seg selv inn på én bestemt sti i stedet for å følge alle. Forfatteren Jonathan Franzen fortalte om oppmerksomhetstyveriene på nettet i et intervju. Han fortalte at når han skrev, måtte han fysisk klippe av nettkabelen (dette var på 2000-tallet og det var USA) som han hadde strukket fra huset og ut til den vesle skrivestua i hagen. Når boka var ferdig, begynte bryet med å finne en ny internettkabel som var lang nok.

Etter mange års bruk, har jeg en opplevelse av at eBokBib har latt meg være i fred. Noen apper klikker over og det kommer bannere og annet inn på skjermflaten, men eBokBib har lært meg å skru av dette i innstillingene. Den ene tingen på mobilen som har krevd opp til en times konsentrasjon i slengen, har lært oss å få en fredeligere digital hverdag. Slik det også er med papirbok: Sitter du i stua med en papirbok, får du være i fred. Mennesker går lettere rundt deg, spør mindre, senker stemmene. Sitter du med en mobil, iPad eller et spill, skjer det motsatte. Derfor har jeg noe å innrømme: For å slippe å havne i den siste mase-kategorien, har jeg fortalt folk rundt meg at jeg leser bok (og det assosieres aldri med å kaste bort tid) og da har folk sagt «ååå, hvordan?» og jeg har fortalt de som ville høre, at eBokBib er en bibliotekapp og flere har lastet den ned *as we spoke* for å si det litt fancy. Så takk, eBokBib, for å ha gjort bussturer mer meningsfulle, nyheter umiddelbart tilgjengelige, klassikere mulig å lese seg inn i uten å løfte bøker ut av butikk eller bibliotek.

Takk for laget!

Vidar Kvalshaug har vært en ivrig og fornøyd bruker av eBokBib.

Årsmøte i Bibliofil-foreningen

Årsmøtet i Bibliofil-foreningen ble holdt digitalt 6. mai 2020, samme dag og samme tid som det skulle vært holdt i Narvik. Oppmøtet var selvsagt ikke like stort som det vanligvis er når det står på programmet som en del av det årlige Brukermøtet for bibliotek som bruker Bibliofil. Selv om Brukermøtet måtte avlyses i år pga. koronasituasjonen, var det viktig å holde årsmøtet. Valgkomiteen hadde gjort en god jobb med å innstille folk fra ulike typer bibliotek og ulike steder i landet til de forskjellige vervene. Takk til alle som har gjort en innsats og til alle som er klare til å bidra! I løpet av møtet kom det inn spørsmål om de ulike fagutvalgene og et ønske om at det skal legges ut mer informasjon om arbeidet i de ulike utvalgene. AU (Arbeidsutvalget/styret for Bibliofil-foreningen) vil følge opp dette og <http://www.arbeidsutvalget.no/> er nettstedet som brukes til dette formålet.

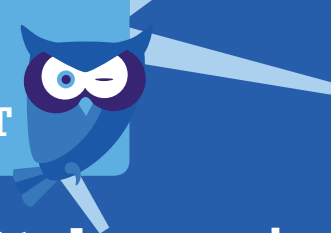
Nå vil vi oppfordre alle til å holde av datoene 4. -5. mai 2021 i kalenderen sin, og gjerne sette av 3. mai til reisedag for å komme seg til Narvik dagen eller kvelden før Brukermøtet. Programmet blir stort sett det samme som det som var planlagt for 2020, så det vil være mulig å komme samme morgen som møtet starter, ved lunsjtid. Mange vil likevel ønske å ankomme i god tid, så vi har reservert en del rom på hotellet fra mandag 3. mai. Velger man å komme kvelden før, får man jo også bedre tid til nettverksbygging. Vi har mye bra i vente når samfunnet åpner opp igjen og vi kan møte både gamle og nye kjente.

Med hilsen Arbeidsutvalget i
Bibliofil-foreningen

Narvik bibliotek skulle vært vertsbibliotek for Brukermøtet 2020, det ble utsatt på grunn av Korona-krisen. Nå kan vi heller glede oss til å besøke Narvik i mai 2021.

TIPS- HJØRNET

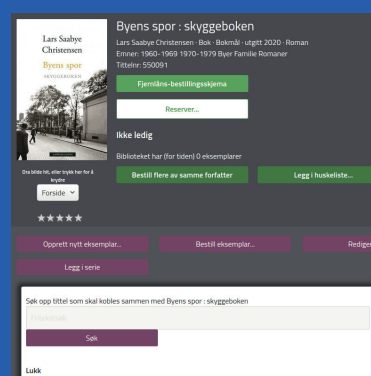
Fortsettelsesserier i Bibliofil på web

I InfoBrev nr 1/2019 tipset vi om enklere seriehåndtering i tkKatalog. I Bibliofil på web er dette enda enklere.

Poenget er å få vist en serie i korrekt rekkefølge og gjøre det mulig å reservere hele eller deler av serien. Det er også mulig å abonnere på en serie slik at man kan få beskjed om nye bind etterhvert som de blir utgitt.

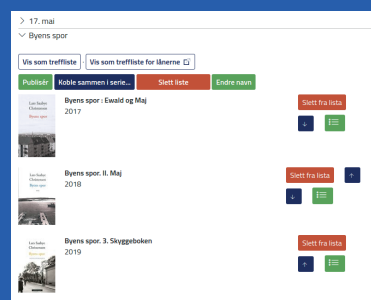
Det er tre varianter:

1. Hvis det er serie registrert i marc-tag *440 med tittel og volumnummer så trenger man som regel ikke gjøre noen ting. Systemet skjønner hva det dreier seg om og tar seg av resten.

◀ Du kan koble titler sammen i serie fra postvisning i Bibliofil på web.

2. Man kan opprette og administrere en serie fra en katalogpost. Bruk knappen «Legg i serie», da kommer det opp et vindu hvor man kan søke opp en post som skal kobles sammen med den du startet fra. Trykk på «Koble...» og bestem om den er før eller etter den det skal kobles sammen med. Det som skjer er at systemet i bakgrunnen legger på de aktuelle *780- og *785-taggene.

◀ Man kan bruke listefunksjonen til å lenke en hel serie sammen.

3. Samle sammen aktuelle poster ved å lage en liste («Legg i huskeliste»). Når man har samlet sammen de aktuelle postene, redigerer man listen fra menyvalget «Liste-admin» (hovedmeny «Jobber&Rapporter»). Legg titlene i riktig rekkefølge ved hjelp av piltastene, første tittel i serien skal ligge først. Listen gjør man så om til en serie ved hjelp av knappen «Koble sammen i serie».

Vi gratulerer!

Bibliofil-familien utvides og siden sist kan vi ønske disse velkommen:

Folkebibliotek:

Bjerkeim samt Jærbiblioteka;
Klepp, Sola og Time

Skolebibliotek:

Bjarnetjønna skole, Alstahaug og
Bjerkeim skole

Sola bibliotek er et av Jærbiblioteka og i vår har disse begynt å bruke Bibliofil.

I tillegg har vi slått sammen følgende bibliotek p.g.a. kommunesammenslåinger:

Sølvberget bibliotek (Stavanger) med Rennesøy og Finnøy,
Narvik med Ballangen og deler av Tysfjord

Meråpent

Vi har levert ferdig til bibliotekene i Risør, Jevnaker og Sande i Holmestrand. Flere installasjoner er satt på vent, siden bibliotekene har vært stengt p.g.a. koronaviruset.

**BIBLIOTEK
SYSTEMER**

Bibliotek-Systemer As · Postadresse: Boks 2093, 3255 Larvik · Besøksadresse: Faret 8, 3271 Larvik
Telefon: 33 11 68 00 · E-post: firmapost@bibsyst.no · www.bibsyst.no
Tekst og foto: Bibliotek-Systemer As · Redaktør: Marie Chetwynd Eikeland · Trykk: LOS Digital AS (432315)